

Veritablement crema la sang o, emprant l'antífesi, es glaça la sang a les venes contemplant com determinades organitzacions fan la viu-viu amb la sang dels pobres, que es presen, amb més o menys cura, això ja són figures d'un altre paner, a comercialitzar-la. Les actuals i famoses tres «c» s'emporten el llorer pel que fa a demanda de sang. Efectivament, el cor, el càncer i la carretera, juntament amb altres coses com les cremades, els parts, etc., tenen necessitat de la sang, que pot guarir o deixar en estat de vida els cossos malmesos que es presenten a «urgències». Els laboratoris privats, els vampirs sense usar massa imaginació, s'emporten uns 450 c.c. per sessió. Resultat: una punxada amb perill d'hepatitis, un ambient de pel·lícula de Fritz Lang i 800 pessetes. ¿Hi ha qui doni més?

Cada dia corre molta sang als aparells de transfusions vers cossos que ho necessiten imperiosament i que tant els hi fa el color de la pell del donant o si és d'un treballador en atur forçós, d'un estudiant mal menjat a final de mes o d'un «professional» de la sang. La nua i terrible realitat, com ho diuen cada dos per tres els diaris, és la manca aclaparadora de la matèria roja, car no es pot fabricar industrialment i ací rau el «quid» de la qüestió. Parlar de la solidaritat humana en un context on la individualitat i la competitivitat, allò d'esclafar l'altri, domina, sembla un conte per a infants. Als països del nord el sistema, dins aquesta individualitat de context, s'ha resolt molt fàcilment: s'ha creat una entitat que agrupa els donants i si algú de la seva família o ells mateixos tenen algun dia necessitat de sang, n'hi troben a la seva disposició.

Es infantil repetir-ho, però no ens podem deixar estar d'esmentar-ho altra volta: en una situació capitalista, amb una ideologia prevalent de l'ego, hi ha una manca terrible de solidaritat per la qual hom es «sacrifica» per l'altri sense rebre en bescanvi altra cosa que el somriure de la infermera de torn, si és que te'l dona, i la satisfacció íntima d'ajuda a la comunitat, si és que t'ho creus. Així doncs, ¿com volem que hi hagi cues de donants per tal que no existeixi el problema de la manca de sang?

Certament hi ha la donació crematística com a símbol o com a despesa de les molèsties motivades al donant —temps, transport—, però en definitiva és una venda com una altra i la força de treball dels braços o de la ment és substituïda pel líquid que ens ocupa. Cal anar, si es vol augmentar la quantitat de litres ingressats a les ampolles de reserva, a incidir vers unes capes socials que siguin indiferents a la necessitat

L'ESPECULACIO DE LA SANG

econòmica de donar la seva sang. Que la motivació sigui només espiritual. Cal atorgar a aquest acte una categoria humana i no fer una venda com una altra.

Els 25.000 donants voluntaris que nodreixen la Creu Roja són un percentatge interessant però totalment insuficient per a abastar la gran demanda creixent que hi ha. Les campanyes publicitàries de la Creu Roja han estat cada volta més exigents i més ben realitzades. S'han situat al nivell d'aquell wodka que diu que s'han permès les associacions i ens ensenya la combinació que es pot fer amb la taronjada, o com aquell renta-plats que fa una manifestació amb pancartes amb el seu nom. Barrejar la diguem-li política a la publicitat sempre repugna, com barrejar-hi el sexe, però què hi farem, el context és aquest. I la Creu Roja, també ho fa. Que s'ha de motivar al subconscient, doncs apa, fan un rètol pels carrers que es reproduïx a diaris, cinemes i allà on es pugui tot dient: «Hay un camino a su derecha». Les il·lustracions són senzilles: una bomba de mà a l'esquerra i l'emblema de la Creu Roja a la dreta. Tots sabem que ara les bombes de mà només les empra massivament l'extrema dreta, però l'home que es mira allò sense pensar-hi massa o sense fixar-s'hi, el subconscient ja li ho diu ràpidament: a l'esquerra, guerra, a la dreta, el paradís idíl·lic i bucòlic que tots ens imaginem que és la Creu Roja. I a més es diu «Roja», com la «Jove Guàrdia» o la «Plaça» per antonomàsia a Moscú. Si la Creu Roja vol fer publicitat que la faci però que respecti una mica la dignitat humana. Els petits detalls que són separadors cal rumiar-los dues vegades abans de fer-los. El proppassat «día de la bandera» vaig veure un jove amb

cabellera i llibres a la mà que estripava un carnet de donant de la Creu Roja. El panorama que esguardava era molt senzill: una taula molt ben guarnida al Passeig de Gràcia, tot una munió de respectables dames amb penjolls lluent i pells de colors envoltades amb la bandera oficial que hi ha als estancs i a les bústies de correus, uns soldats de la Creu Roja amb llances, una banda de grisos tocant marxes militars i mitja dotzena de badocs enlluernats per la ferralla del so de tabals i flautes, que de tot hi havia.

Tornem a la qüestió que ens ocupa. La Creu Roja és la principal afectada per la manca de sang, però tot un conglomerat de laboratoris fan la seva, no diré el negoci del segle però sí els seus bons diners: 800 pessetes per 450 centímetres cúbics. Un litre de sang: 1.600 pessetes, de preu de cost. Despeses d'organització, conserva, amortització del capital, llum, aigua i impostos, sense oblidar els sous i el telèfon, fan que el P.V.P. sigui un preu que no s'hi vulgueu trobar car fareu un crit com les trompetes de Josué que van esclavissar els murs de Jerusalem. La publicitat que hauria de fer la Creu Roja caldria centrar-la en qüestions més fàcils d'entendre: «No podeu fer-vos mal, car la punxada és molt suau», «No hi ha perill de malalties contagioses car l'agulla la llancem al vostres ulls, és de plàstic», «Si teniu temps per dur flors als morts, perquè no en teniu per donar sang als vius?», «No hi fem negoci. Els preus de cost i de venda són aquests», i així...

Els donants de sang volen saber què passa amb:

- ◆ Els preus de venda de la sang.
- ◆ Les malalties infecto-contagioses.

◆ Les mesures de seguretat per la sang dels malalts; he vist personalment en laboratoris particulars acceptar sang de persones que no han ensenyat cap carnet ni han dit la veritat respecte a la seva salut.

◆ Què passa amb la sang donada gratuïtament?

Fóra interessant, dins l'actual context, realitzar les següents accions de cara a dignificar el tràfec de la sang i recollir-la de bona qualitat:

◆ Crear una tarja de control vàlida i obligatòria per a TOTS els centres de recollida de sang en el qual constessin fonamentalment les característiques sanguínies del donant i les extraccions que se li fan, car una persona pot fer-se una extracció cada 15 dies tot anant cada 2 mesos al laboratori i aquest no sospitarà que els altres 45 dies s'ha fet 3 extraccions.

◆ Establir un rigorós control, per part de la Delegació Provincial de Sanitat, a tots els indrets on hi ha estacions recaptadores de sang per fer aquesta operació amb pulcritud i seguretat. Un pas superior podria ser la creació d'un banc de sang únic amb un únic preu de compra i venda.

◆ Compensar tota persona amb una quantitat en metàl·lic. Si no la necessita i no la vol, pot anar a parar a les germanetes dels pobres i d'aquesta manera no es fan discriminacions anant els pobres a donar la sang a un lloc propens a agafar una hepatitis i els rics a un altre.

◆ Prohibir TOTALMENT qualsevol acció encaminada a negociar i especular amb la sang. Dues úniques operacions: donació-sonervació i transport-utilització.

◆ Realitzar una campanya de conscienciació que no es limiti a penjar quatre rètols pels autobusos i les valles tot esmentant les raons d'urgència de l'afer i explicant que ningú no es fa ric i que no s'agafem malalties, car la seguretat del donant és a prova de bomba.

No pretenem donar cap pedra filosofal a un problema reflex de la «nostra» societat insolidària. El dia que, mitjançant la conscienciació col·lectiva, es solventi el problema de la manca de sang haurem avançat grans passes en les nostres relacions: no deixarem oblidats els accidentats de carretera tot pensant en les molèsties de declaracions i papers, signant fulls sobre una amnistia que no arriba, estripant llistes negres d'obers, ajudant a qui no té feina o li ha pirat la dona, però això ja és temàtica per a una novel·la utòpica, ara per ara.

JOSEP M. FIGUERES